

5901 sayılı Kanun Kapsamında Çıkma İzni Almak Suretiyle Türk Vatandaşlığını Kaybeden Kişilerin T.C.Kimlik Numarasının Vergi Kimlik Numarası Olarak Kullanılması hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	64597866-105[8-2014]-40
Tarih	10.04.2014

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

BÜYÜK MÜKELLEFLER VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü

Sayı : 64597866-105[8-2014]-40

10/04/2014

Konu : 5901 sayılı Kanun Kapsamında Çıkma İzni Almak Suretiyle Türk Vatandaşlığını Kaybeden Kişilerin T.C.Kimlik Numarasının Vergi Kimlik Numarası Olarak Kullanılması

İlgide kayıtlı özelge talep formunuz ile Türk vatandaşlığından çıkmış olan gerçek kişilere 5901 sayılı Kanunun "Çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybeden kişilere tanınan haklar" başlıklı 28 inci maddesi kapsamında tanınan hakların kullanılmasına ilişkin olarak düzenlenen belgenin (mavi kartın) ön yüzünde yer alan T.C. kimlik numarasının bankanızda açılacak hesaplarda vergi kimlik numarası olarak kullanılıp kullanılmayacağı hakkında Başkanlığımızdan görüş talep edilmektedir.

Vergi kimlik numarası kullanımının yaygınlaştırılması hakkındaki 4358 sayılı Kanunun "Vergi Kimlik Numarasını Tespit, Kayıt ve Bildirim Zorunluluğu" başlıklı 2 nci maddesinde, "Kamu idare ve

müesseseleri ile diğer gerçek ve tüzel kişiler, Maliye Bakanlığınca belirlenecek işlemlerin yapılması sırasında, bu işlemlere muhatap veya taraf olan gerçek ve tüzel kişilerin vergi kimlik numarasını tespit etmek ve bu işlemlere ilişkin belge, hesap ve kayıtlarında vergi kimlik numaralarına da yer vermek zorundadırlar. Belirlenecek işlemlere muhatap veya taraf olan kişiler, vergi kimlik numaraları olmadığı takdirde, işlemlerin tamamlanmasından önce vergi kimlik numarasını almak zorundadır." hükmü yer almaktadır.

Ayrıca, 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 76 ncı maddesinin 3 üncü fıkrasında, "Bankaların, kimliklerini ve vergi numaralarını belgelemeyen müşterileri adına mevduat, katılım fonu, kredi ve her ne ad altında olursa olsun hesap açmaları, sözleşme düzenlemeleri, havale ve kambiyo hizmetleri ile diğer bankacılık ve mali hizmetleri vermeleri yasaktır. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurumun görüşü alınarak Maliye Bakanlığınca düzenlenir." hükmü bulunmaktadır.

Vergi kimlik numarası kullanımının yaygınlaştırılmasına ilişkin açıklamalara yer verilen 2 Seri No.lu Vergi Kimlik Numarası Genel Tebliğinin "I- VERGİ KİMLİK NUMARASININ TESPİTİ VE KULLANIMI" başlıklı bölümünde bu Tebliğ kapsamına alınan gerçek ve tüzel kişilerin bu Tebliğde belirtilen işlemleri yapan veya bunlara muhatap veya taraf olan her türlü gerçek ve tüzel kişi müşterilerinin kimlik, adres ve diğer bilgilerinin yanı sıra, vergi kimlik numaralarını tespit edecekleri ve bu numaraları ilgili belge, hesap ve kayıtlarında kullanacakları belirtilmiştir.

Yine aynı Tebliğde bankaların bankacılık ve mali hizmetlerinde, müşterilerinin vergi kimlik numaralarını tespit edecekleri ve kullanacakları belirtilmiştir.

3 Sıra No.lu Vergi Kimlik Numarası Genel Tebliğinde ise, Türkiye Cumhuriyeti tabiyetinde bulunan gerçek kişilerin tüm işlemlerinde vergi kimlik numarası olarak Türkiye Cumhuriyeti kimlik numaralarının kullanılacağı belirtilmiştir.

Diğer taraftan, Türk vatandaşlığının kazanılması ve kaybına dair iş ve işlemlerin yürütülmesine ilişkin usul ve esasları belirlemek amacıyla 12.06.2009 tarih ve 27256 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 5901 sayılı Kanunun "Çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybeden kişilere tanınan haklar" başlıklı 28 inci maddesinde;

"(1) Doğumla Türk vatandaşı olup da çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenler ve üçüncü dereceye kadar olan altsoyları, bu maddede belirtilen istisnalar dışında Türk vatandaşlarına tanınan haklardan aynen yararlanmaya devam ederler. Millî güvenliğe ve kamu düzenine ilişkin hükümler saklıdır.

...

(6) Bu madde kapsamında bulunan kişilere, talepleri halinde bu maddede belirtilen haklardan faydalanabileceklerini gösteren Mavi Kart düzenlenir. Bu Kart, 21/2/1963 tarihli ve 210 sayılı Değerli

Kağıtlar Kanunu kapsamındadır

(7) Bu maddenin sağladığı hakların kullanılmasında Mavi Kartın ibrazı yeterlidir. Kartın ibraz edilememesi durumunda Kimlik Paylaşımı Sistemi aracılığıyla Mavi Kartlılar Kütüğünden alınacak kayıt örneği ve uyuğunda bulunulan devlet makamlarınca verilmiş kimlik bilgilerini gösteren belge ile işlem yapılır. Bu kişilerin kimlik bilgilerinde değişiklik olması durumunda uyuğunda bulunduğu devlet makamından alınmış eski ve yeni kimlik bilgilerini gösteren belgenin usulüne göre tasdik edilmiş Türkçe tercümesi ile birlikte ibrazı zorunludur.

..." hükmü yer almaktadır.

5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun 8/A maddesine dayanılarak hazırlanan Mavi Kartlılar Kütüğü ve Beyan Edilen Nüfus Olaylarının Tutulması Hakkında Yönerge'nin 4 üncü maddesinde;

" ...

e) Mavi Kart: Doğumla Türk vatandaşı olup da çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenler ve bunların 29/5/2009 tarihli ve 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununun 28 inci maddesinde belirtilen altsoylarına verilen ve söz konusu maddede belirtilen haklardan faydalanabileceklerini gösteren resmî belgeyi,

...

ifade eder." düzenlemesi yer almıştır.

Öte yandan, 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun "Kaydın kapatılması ve yeniden açılması" başlıklı 14 üncü maddesinin birinci fıkrasında;

"Nüfus kaydının kapatılması; ölüm, gaiplik, Türk vatandaşlığının kaybı, evlenme, boşanma, evlât edinilme, soybağının düzeltilmesi veya reddi gibi olaylar nedeniyle bir kaydın üzerinde işlem yapılamaz hale getirilmesidir." hükmü yer almaktadır.

Yukarıda belirtilen Yönerge'nin 5 inci maddesinde ise;

"(1) MERNİS veri tabanında kayıtlı doğumla Türk vatandaşı olup da çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybeden kişilerin kayıtlarından Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası değiştirilmeksizin Mavi Kartlılar Kütüğü oluşturulur. Aile kütükleri ve Mavi Kartlılar Kütüğündeki kayıtlar arasında bağ kurulur.

(2) Mavi Kartlılar Kütüğünde İl, İlçe, Cilt, Aile Sıra, Birey Sıra No bilgileri yer almaz. Aile bireyleri arasında kimlik numarası ile bağ kurulur."

ifadelerine yer verilmiştir.

Yukarıda yapılan yasal açıklamalar uyarınca; bankaların bankacılık ve mali hizmet verdikleri müşterilerinin vergi kimlik numaralarını tespit etme ve bu numaraları ilgili belge, hesap ve kayıtlarda kullanmaları zorunludur. Bu kapsamda Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünce elektronik ortamda tutulan "Kimlik Paylaşım Sistemi" nde (KPS) yapılan sorgulama neticesinde "Kapalı vatandaşlıktan çıkma" kaydı gözüken Türk vatandaşlığından izin almak suretiyle çıkan kişilerin mavi kart sahibi olup olmadıklarına bakılmaksızın 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu kapsamında kapalı kayıtlarındaki Türkiye Cumhuriyeti Kimlik Numarasının vergi kimlik numarası olarak kullanılması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026